

Informacja z realizacji

**Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata
2021 – 2023 za 2022 rok**

oraz

**Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście
Chełm na lata 2021 – 2025 za 2022 rok**

Chełm 2023 r.

I REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA W MIEŚCIE CHEŁM NA LATA 2021 – 2023 ZA 2022 ROK

Uchwałą Nr XL/323/21 z dnia 26 marca 2021 r. Rada Miasta Chełm przyjęła „Program Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2021 – 2023”. Głównym celem programu jest **poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zmniejszenie nierówności w zdrowiu mieszkańców Miasta Chełm**. Uznano, iż osiągnięcie założonego celu głównego będzie możliwe poprzez realizację niżej wymienionych celów szczegółowych:

- 1) stworzenie oferty edukacyjnej związanej z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia z wykorzystaniem jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- 2) zdrowe i aktywne starzenie się,
- 3) zapobieganie problemom zdrowotnym i społecznym, wynikającym ze stosowania środków psychoaktywnych,
- 4) poszerzanie i uzupełnianie katalogu działań zapobiegawczych w zakresie profilaktyki chorób,
- 5) podejmowanie i promowanie działań związanych z promocją i ochroną zdrowia psychicznego.

Cel główny programu	
Poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zmniejszenie nierówności w zdrowiu mieszkańców Miasta Chełm.	
Zadania programu	Zrealizowane zadania
1. Opracowanie i wdrażanie programów polityki zdrowotnej na podstawie analizy danych epidemiologicznych grupy docelowej wybranej w oparciu o dostępne i udowodnione naukowo metody interwencji dla wybranego problemu zdrowotnego	W roku 2022 nie został opracowany nowy program polityki zdrowotnej. Uchwałą Nr XLVI/397/21 Rady Miasta Chełm z dnia 30 września 2021 r. przyjęty został „Program Profilaktyki Grypy dla Mieszkańców Miasta Chełm w wieku 65 + na lata 2021 – 2023” stanowiący kontynuację programu z lat 2018 – 2020, którego realizację zaplanowano w tej samej formule i na tych samych zasadach. Realizacja programu w roku 2022 opisana została poniżej.

<p>2. Kontynuacja realizacji Programu profilaktyki grypy dla mieszkańców miasta Chełm w wieku</p>	<p>Realizacja Programu profilaktyki grypy dla mieszkańców miasta Chełm w wieku 65 + na lata 2021-2023. W dniu 30 września 2021 r. uchwałą Nr XLVI/397/21 Rady Miasta Chełm przyjęty został „Program Profilaktyki Grypy dla Mieszkańców Miasta Chełm w wieku 65 + na lata 2021 – 2023” stanowiący kontynuację programu z lat 2018 – 2020. Celem Programu analogicznie jak w poprzedniej edycji jest zmniejszenie liczby infekcji (zapadalności na grypę i infekcje grypopodobne) wśród mieszkańców miasta Chełm w wieku powyżej 65 lat, a także zwiększenie świadomości zdrowotnej na temat profilaktyki grypy.</p> <p>W wyniku postępowania konkursowego realizatorem Programu został Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie (MSP ZOZ). Informacja o realizowanym programie profilaktyki grypy została przekazana do wszystkich praktyk lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w Chełmie oraz lokalnym mediom, a także zamieszczona na stronach internetowych Urzędu Miasta oraz MSP ZOZ. Realizacja szczepień w ramach miejskiego Programu odbyła się w okresie od 08 do 19 września 2022 r. W tym czasie 272 mieszkańców miasta w wieku 65 lat i powyżej objęto działaniami edukacyjnymi oraz przyjęło szczepienia przeciwko grypie. Wszystkie osoby objęte świadczeniami w Programie wypełniły ankietę badania satysfakcji z udziału w Programie. Wyniki ankiety informują iż 94% uczestników programu uważa że ich poziom wiedzy i świadomości na temat profilaktyki grypy, powikłań związanych z grypą i roli szczepień w profilaktyce grypy jest większy niż przed udziałem w programie. Natomiast 98 % badanych uczestników Programu uważa że realizacja tego typu programów jest potrzebna, taki sam procent badanych jest zadowolony z wzięcia udziału w Programie. Koszt realizacji programu w roku 2022 wyniósł 14 960,00 zł</p>
<p>3. Realizacja zadań na rzecz promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej</p>	<p>1. Realizacja nw. zadań na rzecz promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w drodze konkursów ofert:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) profilaktyka chorób społecznych i cywilizacyjnych (w tym chorób układu krążenia, cukrzycy, nowotworów) ze szczególnym uwzględnieniem osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych, 2) realizacja różnych form pomocy osobom dotkniętym chorobą nowotworową w tym wsparcie opieki hospicyjnej, 3) edukacja zdrowotna osób starszych, w szczególności w zakresie profilaktyki urazów i prewencji upadków oraz zasad unikania skutków polipragmazji (przyjmowania większej ilości leków w jednym czasie), 4) edukacja opiekunów nieformalnych osób starszych na temat chorób związanych z wiekiem oraz zasad właściwej opieki nad tymi osobami, 5) profilaktyka wad postawy u dzieci, 6) kształtowanie i utrzymanie prawidłowych wzorców odżywiania i aktywności fizycznej w środowiskach nauki, pracy, służby i wypoczynku, 7) promowanie prozdrowotnych zachowań społecznych w tym krwiodawstwa. <p>W dniu 09 lutego 2022 r. ogłoszony został pierwszy konkurs ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego w 2022 roku</p>

określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2021 – 2023. Konkurs obejmował wszystkie ww. zadania.

W wyniku konkursu Miasto Chełm zawarło 5 umów na dofinansowanie realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego na kwotę **38 000,00 zł**. Były to zadania:

- 1) **Gimnastyka Korekcyjna dla dzieci**, realizowane przez Chełmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w okresie od 01 lutego 2022 r. do 15 grudnia 2022 r.

W ramach zadania prowadzono zajęcia korekcyjne dla dzieci 5 i 6 letnich z Przedszkoli Miejskich nr 2, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15. We wrześniu 2022 r. lekarze ortopedzi przebadali 298 dzieci 5 letnich z których ok. 60% uzyskała kwalifikację do zajęć korekcyjnych. W każdym roku w gimnastyce korekcyjnej uczestniczy ok. 300 dzieci. Zajęcia prowadzone były przez 9 wykwalifikowanych instruktorów gimnastyki korekcyjnej, posiadających niezbędne uprawnienia, doświadczenie oraz przygotowanie pedagogiczne. W czasie trwania zadania przeprowadzono 1092 godziny zajęć.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **15 000,00 zł**.

- 2) **„Ruch zapobiega – leczy rehabilituje”**, realizowane przez Chełmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej.

W ramach zadania w okresie od 01 marca 2022 r. do 15 grudnia 2022 r. prowadzone były zajęcia gimnastyki w wodzie (61 godzin), ćwiczenia koncentrująco – relaksujące (43,5 godziny), zajęcia Nordic Walking (24 godziny). Zadaniem objęte były osoby powyżej 50 roku życia bez względu na środowisko, w którym żyją, płeć czy status materialny oraz osoby z niepełnosprawnościami bez względu na płeć, wiek, środowisko życia.

W okresie realizacji zadania zrealizowano 128,5 godz. zajęć.

Z programu skorzystały 43 osoby.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **6 000,00 zł**.

- 3) **„Zapobieganie wadom postawy u dzieci i młodzieży poprzez zajęcia rehabilitacyjne w czasie wypoczynku letniego w formie wyjazdowej”**, realizowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „O uśmiech dziecka”

w okresie od 02 maja 2022 r. do 23 lipca 2022 r. W ramach zadania przeprowadzono 84 godziny zajęć promujących zdrowie i zdrowy styl życia obejmujące:

- a) różne formy aktywności fizycznej w czasie wypoczynku takie jak:

- zajęcia korekcyjno – edukacyjne z rehabilitantem zapobiegające i niwelujące wady postawy u dzieci i młodzieży;
- gry i zabawy ruchowe;
- zabawy wyciszające i pobudzające;
- wycieczki i spacer;
- kąpiele w basenie;
- kąpiele w morzu;

- b) pogadanki na temat zdrowia i zdrowego stylu życia.

W zadaniu uczestniczyła 15 osobowa grupa dzieci i młodzieży

z chełmskich placówek oświatowych, głównie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim i umiarkowanym z ZW i PPP Nr 1 w Chełmie oraz dzieci i młodzież z normą intelektualną z ZSP Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie w wieku od 8 do 24 roku życia.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **5 000,00 zł.**

4) **„Program edukacji zdrowotnej osób starszych realizowany w miejscu ich zamieszkania na terenie Miasta Chełm”** realizowany przez Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań” w okresie od 15 kwietnia 2022 r. do 15 grudnia 2022 r. W ramach zadania stowarzyszenie zrealizowało:

- a) edukację zdrowotną osób starszych w miejscu ich zamieszkania w zakresie: zapobiegania skutkom długotrwałego unieruchomienia połączone z profilaktyką urazów i prewencją upadków, leczenia odleżyn, cukrzycy, nietrzymania moczu. Zadaniem edukatora było zakrzewienie w osobach starszych chęci do przyjęcia zdrowych nawyków takich jak: dobre praktyki związane z aktywnością fizyczną i umysłową jak spacer, gry w karty, czytanie, dbanie o higienę osobistą, długi sen i wypoczynek, odpowiednie nawyki żywieniowe, profilaktyka, regularne wizyty kontrolne u lekarza;
- b) wykonanie materiałów edukacyjnych (ulotki edukacyjne dla osób starszych) jako uzupełnienie edukacji zdrowotnej prowadzonej w kontakcie bezpośrednim;

W zadaniu uczestniczyło ok. 200 osób powyżej 50 roku życia z terenu Miasta Chełm, zarówno kobiety i mężczyźni.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **6 000,00 zł.**

5) **„Program edukacji opiekunów nieformalnych osób starszych z terenu Miasta Chełm”** realizowany przez Stowarzyszenie Integracji Rodzin „Przystań” w okresie od 15 kwietnia 2022 r. do 15 grudnia 2022 r. W ramach zadania stowarzyszenie zrealizowało poniższe działania:

- a) prowadzenie edukacji opiekunów nieformalnych osób starszych na temat chorób związanych z wiekiem oraz zasad właściwej opieki nad tymi osobami poprzez zajęcia grupowe dwa razy w miesiącu. W ramach tego działania opiekunom przekazano wiedzę na temat właściwego planowania opieki nad osobą starszą, począwszy od przygotowania domu, poprzez sposób funkcjonowania opiekuna (w domu i poza nim), wizyt u lekarzy i kontaktów z przedstawicielami systemu opieki zdrowotnej i opieki społecznej. Edukacja obejmowała również tematy w zakresie zarządzania i planowania codziennych obowiązków, dbania o higienę psychiczną, obciążenia opiekuna w tym form pomocy dla opiekuna w opiece nad osobą starszą;
- b) wykonanie materiałów edukacyjnych (200 szt. ulotek edukacyjnych, 100 szt. broszurek informacyjnych) dla opiekunów nieformalnych osób starszych na temat właściwego sposobu sprawowania opieki nad osobami starszymi z zapewnieniem właściwego dbania o potrzeby

osób starszych i z uwzględnieniem barier w wieku starszym. W zadaniu uczestniczyło ok. 100 mieszkańców Miasta Chełm Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **6 000,00 zł.**

W dniu 20 kwietnia 2022 r. ogłoszony został drugi konkurs na realizację zdań w zakresie zdrowia publicznego w 2022 roku określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2021 – 2023. W wyniku procedury konkursowej Miasto Chełm zawarło umowę o realizację zadania pn.: „**Chory w potrzebie**”. Zadanie realizowane było przez Stowarzyszenie Hospicjum Domowe im. ks. kan. Kazimierza Malinowskiego w Chełmie jako realizacja różnych form pomocy osobom dotkniętym chorobą nowotworową, w tym wsparcie opieki hospicyjnej. W okresie realizacji zadania pomocą ze strony Hospicjum objęto 40 osób, które skorzystały z pomocy psychologicznej indywidualnie w domach oraz w ramach grup wsparcia dla osób po przebytej chorobie nowotworowej i dla osób w żałobie a także z pomocy fizjoterapeuty w domach chorych. W ramach zadania zrealizowało 246 godzin obydwu form pomocy.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **15 000,00 zł.**

Ponadto w ramach promowania prozdrowotnych zachowań społecznych takich jak honorowe krwiodawstwo, pierwsza pomoc przedmedyczna, upowszechnianie wiedzy o dawcach szpiku oraz ratownictwie Chełmski Dom Kultury był współrealizatorem przedsięwzięcia pod nazwą „**Motokropla 2022 – piknik motocyklowy**”. Organizatorem i pomysłodawcą wydarzenia było Stowarzyszenie Motocyklistów Chełmskich „Niedźwiedzie Wschodu”. Zadanie zrealizowano w okresie od 15 czerwca do 15 lipca 2022 r. na terenie Amfiteatru Kumowa Dolina. Głównym punktem wydarzenia był zorganizowany w dniu 16 czerwca zlot motocykli pod hasłem: „Motokropla”, podczas którego zrealizowano następujące działania:

- 1) zbiórkę krwi w specjalnie do tego celu przystosowanym autobusie,
- 2) prezentację udzielania pomocy przedmedycznej,
- 3) prezentację możliwych konsekwencji nieodpowiedzialnego zachowania się na drodze za pomocą specjalnego symulatora wypadków motocyklowych,
- 4) dystrybucję ulotek informacyjnych,
- 5) prezentację lokalnych kapel rockowych wraz z udziałem gwiazdy wieczoru – Zespołu Golden Life.

Impreza miała charakter ogólnodostępny i nieodpłatny. Uczestnikami byli głównie dorośli. W wydarzeniu głównym w sposób rotacyjny udział wzięło ok. 1 000 osób. W towarzyszącej imprezie prezentacji motocykli – przejazd ulicami miasta uczestniczyło 350 pojazdów. Do dnia 15 lipca trwało podsumowanie zbiórki krwi. Tylko podczas zlotu motocyklowego zebrano jej 17,5 litra. Ilość krwiodawców przewyższyła możliwości „kwiobusa”, który zakończył zbiórkę przed końcem imprezy głównej. W wyniku promocji akcji w okresie realizacji projektu odnotowano zwiększenie liczby krwiodawców zgłaszających się do stacjonarnych punktów krwiodawstwa.

Zadanie dofinansowano ze środków budżetu Miasta w kwocie **4 000,00 zł.**

<p>4. Wspieranie realizacji działań w placówkach oświatowo – wychowawczych w zakresie nw. obszarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – promocji zdrowego stylu życia, – promocji właściwych nawyków żywieniowych i zachowań społeczno – kulturowych, uwzględniających zasady prawidłowego odżywiania w kontekście utrzymania prawidłowej masy ciała oraz profilaktyki zaburzeń odżywiania, – profilaktyki nowotworów, – profilaktyki uzależnień, – zdrowie psychiczne – m.in. właściwe relacje interpersonalne w szkole, w domu, umiejętność radzenia sobie ze stresem i niepowodzeniem, – bezpieczeństwa w szkole oraz podczas wakacji, – promocji aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, – innych obszarów wynikających z potrzeb danej placówki. 	<p>W związku z tym, iż zgodnie z programem realizatorami zadań w nich zawartych jest Miasto Chełm, w tym miejskie jednostki organizacyjne, przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki, oświaty, pieczy zastępczej, a także pełniące funkcje opiekuńcze. W roku 2022 żaden wniosek złożony przez miejskie jednostki organizacyjne z tego obszaru działań nie został zakwalifikowany do otrzymania dofinansowania ze środków budżetu Miasta Chełm.</p>
<p>5. Podejmowanie działań informacyjno – promocyjnych dotyczących popularyzacji programów profilaktycznych zarówno finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia poprzez min. wspieranie i promowanie akcji typu: „mammobus”, „osteobus”</p>	<p>W ramach tego zadania szczególny nacisk położono na promocję programów profilaktycznych finansowanych ze środków publicznych (NFZ). Dlatego też promowano badania mammograficzne oraz cytologiczne. W 2022 r. udzielono wsparcia organizacyjno – technicznego podmiotom realizującym badania poprzez wydzielenie miejsca postoju mammobusów wraz z udostępnieniem przyłącza elektrycznego podczas postojów mammobusów stacjonujących na parkingu przy ul. Sybiraków w Chełmie. Mieszkanki Miasta Chełm mogły wykonać bezpłatne badania mammograficzne w nw. terminach: 13 kwietnia, 28 kwietnia, 13 maja, 09 czerwca, 21 lipca, 25 sierpnia, 29 września, 28 października, 22 listopada, 06 grudnia 2022 r.</p>

6. Realizacja Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm	<p>W roku 2021 opracowany został Program Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2021 – 2025. Program przyjęty został uchwałą Nr XLII/353/21 Rady Miasta Chełm z dnia 28 maja 2021 r. Działania realizowane w roku 2022 na podstawie zapisów Programu opisane zostały w drugiej części niniejszej informacji.</p>
7. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	<p>Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w roku 2022 odbywała się na podstawie Programu przyjętego uchwałą Nr L/431/21 Rady Miasta Chełm z dnia 17 grudnia 2021 r. Informacja z realizacji działań podjętych w ramach Programu za rok 2022 została przekazana Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm i była przedmiotem obrad Komisji oraz sesji Rady Miasta Chełm w miesiącu kwietniu 2023 r. i została zaopiniowana pozytywnie.</p>
8. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	<p>Wszelkie działania profilaktyczne i uprzedzające, mające zapobiegać skutkom zdrowotnym wynikającym ze spożywania alkoholu i narkotyków w roku 2022 do dnia 29 marca 2022 r. realizowane były na podstawie zapisów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022. W związku ze zmianą ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w dniu 29 marca 2022 r. przyjęty został Uchwałą nr LV/461/22 Rady Miasta Chełm Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie na lata 2022 – 2025. Szczegółowe informacje z realizacji programów w roku 2022 będą przedmiotem obrad komisji oraz sesji Rady Miasta Chełm w czerwcu 2023 r.</p>

Adresatami wszystkich działań zawartych w programie byli mieszkańcy miasta Chełm. W ramach realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm w roku 2022 **272** mieszkańców miasta w wieku 65 lat i powyżej zostało zaszczepionych przeciwko grypie, **6 przedsięwzięć (zadań)** zostało zrealizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie ochrony i promocji zdrowia; **ok. 700 osób** było odbiorcami działań realizowanych przez organizacje pozarządowe, w tym ok. 300 przedszkolaków; jedno zadanie zostało zrealizowane przez miejską jednostkę organizacyjną (ChDK). Realizatorami działań w ramach programu był Urząd Miasta Chełm, Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie oraz lokalnie działające organizacje pozarządowe.

W roku 2022 na realizację Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm wydatkowano środki z budżetu miasta Chełm w wysokości **71 960,00 zł**.

II REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO W MIEŚCIE CHEŁM NA LATA 2021 – 2025 ZA ROK 2022

Program Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2021 – 2025 przyjęty został Uchwałą Nr XLII/353/21 Rady Miasta Chełm z dnia 28 maja 2021 roku na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego oraz przyjętego na jej podstawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016 – 2022 oraz w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym i przyjęty na jej podstawie Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

W świetle przepisów przedmiotowej ustawy w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin a także inne osoby fizyczne i prawne.

Biorąc po uwagę powyższe, a także potrzeby i możliwości samorządu miasta Chełm, realizatorami Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2021 – 2025 były: Urząd Miasta Chełm, jednostki organizacyjne Miasta Chełm, organizacje pozarządowe, placówki oświatowo – wychowawcze, realizatorzy wybrani w drodze konkursu ofert, a także Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie.

I Cel główny:

Profilaktyka uzależnień

1. Cel szczegółowy:

Profilaktyka uzależnień od zachowań (uzależnień behawioralnych)	
realizowane zadania	
<p>Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych w tym wydawanie materiałów informacyjno – edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych , strony i poradni internetowej oraz telefonu</p>	<p>Realizacja przedmiotowego zadania, zgodnie z programem, kierowana była zarówno do miejskich jednostek organizacyjnych jak również do podmiotów których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Jednakże w związku ze zmianą ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym dającą możliwość realizacji zadań z zakresu problematyki uzależnień behawioralnych w oparciu o Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmie na lata 2022-2025, przedmiotowe zadanie w roku 2022 realizowane było właśnie na podstawie zapisów tego programu.</p>
<p>II Cel główny:</p> <p>Promocja zdrowia psychicznego</p>	
<p>1. Cel szczegółowy:</p> <p>Promocja zdrowia psychicznego</p>	
realizowane zadania	
<p>Realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na postawach naukowych , w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej</p>	<p>Realizacja przedmiotowego zadania kierowana była zarówno do miejskich jednostek organizacyjnych jak również do podmiotów których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>W związku z powyższym w dniu 15 lutego 2022 r. ogłoszony został konkurs ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego w 2022 roku określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2021 – 2025.</p> <p>W przedmiotowym konkursie na to zadanie nie wpłynęła żadna oferta konkursowa oraz nie wpłynął wniosek o finansowanie realizacji zadania przez miejską jednostkę organizacyjną.</p>
<p>Realizowanie szkoleń, spotkań</p>	<p>Realizacja przedmiotowego zadania kierowana była</p>

konferencji dla przedstawicieli instytucji i organizacji działających w zakresie ochrony i promocji zdrowia, których celem będzie rozwój wiedzy oraz bieżącą wymiana doświadczeń

zarówno do miejskich jednostek organizacyjnych jak również do podmiotów których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W związku z powyższym w dniu 15 lutego 2022 r. ogłoszony został konkurs ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego w 2022 roku określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2021 – 2025.

W przedmiotowym konkursie na to zadanie wpłynęła jedna oferta konkursowa, która z powodu błędów formalnych nie została zakwalifikowana do otrzymania dofinansowania.

Przedmiotowe zadanie również zostało wprowadzone do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych w ramach procedury przyjętej Zarządzeniem Nr 1517/22 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 31 marca 2022 r. (z późn. zm.) w sprawie przyjęcia zasad finansowania zadań w ramach programów z zakresu polityki społecznej.

W roku 2022 realizowane były dwa zadania z tego zakresu przez nw. jednostki:

- 1) Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie zrealizował zadanie pn.: **Miejska Konferencja Profilaktyki „Sposoby radzenia sobie w aktualnej rzeczywistości. Nowe wyzwania w oczach ucznia, nauczyciela, rodzica”**, której celem była wymiana doświadczeń i poglądów badaczy oraz praktyków zajmujących się działaniami w obszarze życia społecznego w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych. Konferencja, która odbyła się 14 czerwca 2022 r. w formie on – line podjęła dyskurs na temat dokonania analizy zagrożeń w aktualnej rzeczywistości, wymiany doświadczeń wynikających z pracy specjalistów w obszarze życia społecznego w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych takich jak pandemia Covid – 19 i wojna w Ukrainie. Wymiana doświadczeń podczas konferencji pozwoliła na wysnucie wniosków jak ważna jest pomoc psychologiczna, terapeutyczna i że warto słuchać ekspertów odnośnie zdrowienia z najcięższych kryzysów i adaptacji do nowych sytuacji. W konferencji uczestniczyły 83 osoby w tym nauczyciele chełmskich placówek oświatowych, przedstawiciele rad rodziców, przedstawiciele

instytucji kultury, sportu, organizacji pozarządowych działających w obszarze profilaktyki, promocji zdrowego stylu życia. Na realizację tego zadania przekazano środki finansowe w kwocie **5 000,00 zł**.

- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie zrealizował zadanie pn.: Konferencja „Senior wczoraj i dziś” z okazji obchodów 30- lecia powstania Dziennego Domu Senior + skierowana do specjalistów pracujących w jednostkach aktywizujących seniorów młodego pokolenia z terenu miasta Chełm seniorów zamieszkujących na terenie miasta Chełm. Celem zadania było promowanie działań profilaktycznych i zaradczych w zakresie ochrony i promocji zdrowia psychicznego seniorów mających na celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu, marginalizacji oraz występowaniu negatywnych reakcji psychicznych; integracji starszego i młodszego pokolenia; propagowanie form aktywności dla seniorów. Podczas odbywającej się w dniu 14 czerwca 2022 r. konferencji poruszono ogół zagadnień dotyczących miejsca człowieka starszego we współczesnym społeczeństwie, wpływu trybu życia seniorów na ich zdrowie fizyczne i psychiczne, a także systemu pomocy i wsparcia dla osób starszych. Konferencja odbyła się w budynku Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie i wzięło w niej udział 67 seniorów. Zadanie zostało dofinansowane ze środków budżetu Miasta Chełm w kwocie **1 500,00 zł**.

2. Cel szczegółowy:

Zapobieganie zachowaniom samobójczym

realizowane zadania

Prowadzenie działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w celu profilaktyki zachowań autoagresywnych, suicydalnych, depresji, zaburzeń nastroju, uzależnień behawioralnych i innych zaburzeń

Realizacja przedmiotowego zadania kierowana była zarówno do miejskich jednostek organizacyjnych jak również do podmiotów których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W dniu 15 lutego 2022 r. ogłoszony został konkurs ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego w 2022 roku określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na

altus

lata 2021 – 2025.

W przedmiotowym konkursie na to zadanie została złożona jedna oferta konkursowa, która w toku przeprowadzonego postępowania konkursowego została zakwalifikowana do otrzymania dofinansowania.

W związku z powyższym Stowarzyszenie Integracji Rodzin Przystań w roku 2022 zrealizowało zadanie pn.:

„Program profilaktyki zachowań autoagresywnych, suicydalnych, depresji, zaburzeń nastroju, uzależnień behawioralnych i innych zaburzeń u dzieci i młodzieży z terenu Miasta Chełm”.

W zadaniu realizowanym od 01.05.2022 do 15.12.2022 r. wzięło udział;

- ok. 100 dzieci i młodzieży z nasileniem zachowań autoagresywnych, suicydalnych, depresji, zaburzeń nastroju, uzależnień behawioralnych i innych zaburzeń,

- 50 osób zajmujących się pomocą dzieciom i młodzieży z nasileniem zachowań autoagresywnych, suicydalnych, depresji, zaburzeń nastroju, uzależnień behawioralnych i innych zaburzeń u dzieci i młodzieży z terenu Miasta Chełm – psychologowie, pedagodzy szkolni, pracownicy policji, Sądu – wydziału ds. nieletnich, kuratorzy sądowi,

- ok. 1000 mieszkańców Miasta Chełm.

Realizacja zadania polegała na:

- 1) promocji zadania i rekrutacji uczestników, która odbyła się na postawie współpracy z Ośrodkiem Środowiskowej Pomocy Psychologicznej i Psychoterapeutycznej oraz Poradni Psychologicznej NZOZ Ośrodek Profilaktyki , Diagnozy i Terapii Zdrowia Psychicznego i zgłoszeń od samych dzieci i młodzieży korzystających z telefonu zaufania. Osoby zajmujące się pomocą dla dzieci i młodzieży – rekrutacja odbyła się poprzez dostarczenie do tych instytucji ulotek i informacji telefonicznej oraz mailowej. Do mieszkańców Miasta Chełm informacja dotarła za pośrednictwem lokalnej prasy;
- 2) zamieszczeniu w lokalnej prasie trzech artykułów dotyczących problematyki nasilenia się zaburzeń depresyjnych u dzieci i młodzieży, wpływu pandemii na nasilenie się zaburzeń, rozpoznawania wczesnych objawów zaburzeń oraz miejsc i sposobów poszukiwania pomocy;
- 3) organizacji konferencji szkoleniowej pod hasłem „Diagnoza, leczenie i profilaktyka zachowań autoagresywnych, suicydalnych, depresji, zaburzeń nastroju, uzależnień behawioralnych i innych zaburzeń u dzieci i młodzieży została poprowadzona przez Pana

Piotra Kwiatkowskiego – psychologa, psychoterapeutę dzieci i młodzieży, wieloletniego wykładowcę UMCS w Lublinie. Uczestnikami konferencji szkoleniowej były osoby zajmujące się pomocą dzieciom i młodzieży, psychologowie, pedagodzy szkolni, pracownicy policji, Sądu – wydziału ds. nieletnich, kuratorzy sądowi;

- 4) opracowaniu i wykonaniu materiałów edukacyjnych, informujących o zachowaniach autoagresywnych, suicydalnych, depresji, zaburzeniach nastroju, uzależnieniach behawioralnych i innych zaburzeniach u dzieciach i młodzieży. W ramach programu bardzo dokładnie zadbano o część informacyjną programu i dostarczenie rzetelnej wiedzy, opartej na współczesnych analizach, statystykach i wiedzy. Została opracowana treść merytoryczna następujących materiałów:
  - a) ulotek informacyjnych – 1000 szt. (zostały rozdane przedstawicielom instytucji biorących udział w konferencji)
  - b) broszury informacyjnej – 60 szt. (rozdane przedstawicielom instytucji biorących udział w konferencji);
  - c) 3 artykułów prasowych;
- 5) realizacji interwencji kryzysowych u dzieci i młodzieży w sytuacji zaostreń zachowań autoagresywnych. Interwencje kryzysowe wobec osób w kryzysie psychicznym w momencie nasilenia zachowań depresyjnych, myśli samobójczych, zachowań autoagresywnych. Prowadzenie interwencji uzupełniane było pracą środowiskową w miejscu zamieszkania beneficjenta. Interwencje realizowane były przez psychologa z wieloletnim stażem w zakresie pomocy w sytuacjach kryzysowych. Interwencje kryzysowe były podstawowym działaniem mającym na celu zapewnienie wsparcia emocjonalnego, poczucia bezpieczeństwa, zredukowania lęku u uczestników;
- 6) uruchomieniu całodobowego telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży z przeznaczeniem dla każdego dziecka i młodego człowieka, który mógł zadzwonić i uzyskać poradę, wsparcie lub oddziaływanie interwencyjne w sytuacji kryzysu psychicznego. Telefon zaufania był uzupełnieniem interwencyjnej pomocy w sytuacjach nagłych i zagrażających.

Realizacja przedmiotowego zadania dofinansowana była ze środków budżetu Miasta Chełm w kwocie 10 000,00 zł.

	<p>Przedmiotowe zadanie również zostało wprowadzone do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych w ramach procedury przyjętej Zarządzenie Nr 1517/22 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 31 marca 2022 r. (z późn. zm.) w sprawie przyjęcia zasad finansowania zadań w ramach programów z zakresu polityki społecznej. W roku 2022 realizowane były dwa zadania z tego zakresu przez nw. jednostki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną Nr 1 w Chełmie – Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie – zadanie pod nazwą: „Rozumienie kluczem do akceptacji i lepszego życia” jako działania na rzecz ochrony i wzmocnienia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży z autyzmem, a także ich rodzin oraz zwiększania ich uczestnictwa w życiu społecznym. Zadanie skierowane było na prowadzenie edukacji, a tym samym zwiększenie świadomości specjalistów, nauczycieli i rodziców na różne aspekty i obszary pracy, kontaktu i porozumiewania się z osobami z autyzmem. Beneficjentami projektu byli rodzice osób z autyzmem oraz specjaliści i nauczyciele pracujący z dziećmi z autyzmem w ZW i PPP Nr 1 w Chełmie oraz z innych chełmskich placówek oświatowych. W programie wzięło udział 48 osób. W ramach programu odbyły się: warsztat szkoleniowy dla rodziców ze spektrum autyzmu dotyczący zaburzeń odżywiania pt. „Trening jedzenia” (15 rodziców); warsztat szkoleniowy z tego zakresu dla terapeutów i nauczycieli; warsztat szkoleniowy dla terapeutów i nauczycieli dotyczący komunikowania się osób z autyzmem. Ogółem w warsztatach udział wzięło 33 specjalistów i nauczycieli. Zadanie sfinansowane ze środków budżetu Miasta Chełm w kwocie 3 500,00 zł.
<p>Prowadzenie działań na rzecz zdrowia psychicznego w miejscu pracy i nauki, w tym ukierunkowanych na sposoby radzenia sobie ze stresem, sytuacjami kryzysowymi (np. pandemia, przymusowa izolacja), negatywnymi myślami, emocjami, niechęcią do działania</p>	<p>Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych w ramach procedury przyjętej Zarządzeniem Nr 1517/22 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 31 marca 2022 r. (z późn. zm.) w sprawie przyjęcia zasad finansowania zadań w ramach programów z zakresu polityki społecznej. Przedmiotowe zadanie cieszyło się największym zainteresowaniem miejskich jednostek organizacyjnych. W 2022 r. były to niżej wymienione zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Magiczna moc bajek” – piknik rodzinny. Zadanie zrealizowane przez Zespół Żłobków

Miejskich w Chełmie na terenie Żłobka Miejskiego „Słoneczko”. Celem wydarzenia było wskazanie uczestnikom właściwych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach, co przyczyniło się do integracji i kształtowania pozytywnych relacji pomiędzy dziećmi a rodzicami i zachęciło do wspólnego spędzania czasu wolnego. Podczas spotkania odbyła się inscenizacja bajki, zabawa taneczna z bohaterami bajki, zabawa zgaduj – zgadula, zabawa z bańkami mydlanymi, poczęstunek. Rozdano ulotki edukacyjne dotyczące promocji zdrowia psychicznego pt. „Bajkoterapia i jej wpływ na radzenie sobie w trudnych sytuacjach”. W pikniku uczestniczyło 160 osób w tym dzieci z rodzicami oraz kadra placówki. Zadanie zostało dofinansowane ze środków budżetu Miasta Chełm w kwocie **5 000,00 zł**.

- 2) **„Warsztaty z zakresu florystyki dla seniorów zamieszkujących na terenie miasta Chełm. Wykonanie kompozycji funeralnej oraz stroiku Bożonarodzeniowego”** zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie w Dziennym Domu Senior + przy ul. Ogrodowej 36 w celu integracji seniorów z terenu Miasta Chełm podczas wspólnej pracy na warsztatach. Ponadto upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego w środowisku lokalnym na rzecz osób starszych poprzez kontakt interpersonalny ukierunkowany na sposoby radzenia sobie ze stresem, sytuacjami kryzysowymi przeciwdziałanie izolacji społecznej, wykluczeniu na skutek negatywnych myśli i emocji oraz zapobieganie depresji. Uświadomienie osobom starszym, że aktywność społeczna wpływa na funkcjonowanie bio-psycho – społeczne w sposób pozytywny a tym samym umożliwia produktywnie funkcjonowanie na każdym etapie życia człowieka. Czas realizacji warsztatów funeralnych 25-26 października 2022 r., Bożonarodzeniowych 14-15 grudnia 2022 r. W warsztatach wzięło udział 20 osób. Zadanie sfinansowano ze środków budżetu Miasta Chełm w kwocie **5 000,00 zł**.
- 3) **„Pozytywnym być”** – zadanie zrealizowane przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną Nr 1 w Chełmie – Zespół Socjoterapii w Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie, którego głównym celem była profilaktyka i edukacja w zakresie zdrowia

psychicznego. Działania zostały podjęte w wyniku prowadzonych obserwacji dzieci i młodzieży oraz w związku ze zgłaszanymi przez rodziny lub nauczycieli i pedagogów problemami w ich codziennym funkcjonowaniu. Praca ukierunkowana była na kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami i sytuacjami stresowymi oraz wspieranie rozwoju osobistego i poprawę społecznego funkcjonowania uczestników. Realizacja zadania trwała od września do końca listopada 2022 r. obejmując swoimi oddziaływaniami 52 dzieci i młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów prawnych – 36 osób. Jednocześnie oddziaływaniami objęto 760 uczniów chełmskich szkół podstawowych. Realizacja zadania została dofinansowana ze środków budżetu Miasta w wysokości **1 200,00 zł.**

- 4) **„Każdy jest wyjątkowy, każdy jest niepowtarzalny”** – program psychoedukacyjny dla dzieci i młodzieży zrealizowany przez Chełmskie Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie Nr 2. Celami tego zadania były: redukcja stresu, odreagowanie emocji w sposób konstruktywny i akceptowalny społecznie, poprawa samopoczucia psychicznego wychowanków, budowanie świadomości wychowanków na temat zagrożeń wynikających z pandemii i izolacji domowej. Potrzeba realizacji programu wynikała z diagnozy potrzeb, postaw i zachowań wychowanków ChCPDziR Nr 2 w sferze zdrowia psychicznego. Adresatami programu były dzieci i młodzież przejawiające trudności w adaptacji społecznej z obniżoną samooceną i problemami emocjonalnymi. Program prowadzony był w formie cyklu spotkań z wychowankami, które odbywały się przez 7 tygodni głównie w formie zajęć warsztatowych, pogadank, technik relaksacyjnych oraz zajęć integracyjnych. Na realizację zadania poświęcono 22 godziny, w tym: prowadzenie przez psychologa i coacha warsztatów grupowych w dwóch grupach wiekowych – 8 godz., techniki relaksacyjne prowadzone przez psychologa i coacha w dwóch grupach wiekowych – 1 godz., organizacja wyjść grupowych, loteria fantowa – 5,5 godz., psycholog i 5,5 godz. coach, spotkanie integracyjne - 1 godz. - psycholog i 1 godz. - coach. W programie uczestniczyło 12 wychowanków. Zadanie sfinansowane ze środków budżetu Miasta Chełm w kwocie **3 785,99 zł.**

	<p>5) „WIERZĘ W SIEBIE.DAM RADE!” - zadanie zrealizowane przez Szkołę Podstawową Nr 7 w Chełmie w celu udzielania pomocy psychologicznej i wsparcia emocjonalnego dzieciom i młodzieży doświadczających sytuacji kryzysowych. W ramach zadania psycholog szkolny wziął udział w szkoleniach przygotowujących do prowadzenia krótkoterminowej Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach oraz terapii Kids' Skills – Dam Radę, przeprowadził indywidualne spotkania o charakterze terapeutycznym dla uczniów i rodziców (7 uczniów, 5 rodziców, 35 godz. dydaktycznych) oraz poprowadził spotkania warsztatowe dla uczniów klas 6,7 i 8 (140 uczniów, 6 godz. dydaktycznych). Praca terapeutyczna dotyczyła głównie takich obszarów jak: zaburzenia lękowe, depresyjne, niska samoocena, niska motywacja, poczucie osamotnienia, nadpobudliwość psychoruchowa. Realizacja zadania sfinansowana została ze środków budżetu Miasta Chełm w kwocie 4 182,00 zł.</p>
<p>Opracowanie, wdrażanie i ewaluacja programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej ukierunkowanych na zapobieganie zachowaniom samobójczym, dostosowanych do potrzeb różnych populacji</p>	<p>Realizacja przedmiotowego zadania kierowana była głównie do miejskich jednostek organizacyjnych. W związku z powyższym zadanie to również zostało wprowadzone do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych w ramach procedury przyjętej Zarządzeniem Nr 1517/22 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 31 marca 2022 r. (z późn. zm.) w sprawie przyjęcia zasad finansowania zadań w ramach programów z zakresu polityki społecznej. Jednakże w roku 2022 żadna miejska jednostka organizacyjna nie ubiegała się o dofinansowanie realizacji tego zadania.</p>
<p>III Cel główny Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb</p>	
<p>1. Cel szczegółowy Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Upowszechnianie różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju Centrów Zdrowia Psychicznego oraz rozwoju placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży jak również Centrów opiekuńczo – mieszkalnych</p>	<p>I edycja Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, którego realizacja zakończyła się z dniem 31 grudnia 2015 r. rekomendowała powstanie jednego Centrum Zdrowia Psychicznego w każdym powiecie, dużej gminie lub dzielnicy dużego miasta (50 – 200 tys. mieszkańców), stosowanie do lokalnych potrzeb, idea ta została kontynuowana w kolejnej edycji Programu na lata 2017 – 2022. Celem tego działania jest wprowadzenie</p>

Handwritten signature and initials

nowoczesnego, sprawdzonego modelu opieki psychiatrycznej.

W związku z powyższym na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Chełmie oprócz szpitalnego Oddziału Psychiatrycznego oraz ambulatorium od 1 lipca 2014 r. funkcjonuje:

1) **Zespół Leczenia Środowiskowego**

świadczący pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi głównie z rozpoznaniem psychoz z kręgu schizofrenii, zaburzeń afektywnych oraz organicznych zaburzeń psychicznych w tym: osobom ze wskazaniem długoterminowego leczenia oraz różnorodnych usystematyzowanych form opieki środowiskowej; osobom potrzebującym krótkoterminowej pomocy i wsparcia w okresach nasilenia choroby; osobom po pierwszym epizodzie choroby psychicznej; osobom doświadczającym problemów w funkcjonowaniu poznawczym i emocjonalno – społecznym powstałych w wyniku uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, a także członkom rodzin i opiekunom osób z zaburzeniami psychicznymi; pomoc świadczona jest w formie porad psychiatrycznych, psychologicznych oraz usług pielęgniarzkich i socjalnych w ramach wizyty domowej lub w siedzibie Zespołu; w ramach umowy z NFZ w 2022 r. objęło opieką 275 osób (141 kobiet i 134 mężczyzn).

2) **Oddział Dzienny Psychiatryczny**, z którego oferty mogą skorzystać osoby doświadczające trudności w funkcjonowaniu osobistym, rodzinnym, zawodowym spowodowanych problemami natury psychicznej, doświadczające zaburzeń nastroju, zaburzeń lękowych, zaburzeń pod postacią somatyczną oraz psychoz i zaburzeń osobowości nie wymagających całodobowego pobytu w szpitalu; pacjentów po leczeniu szpitalnym potrzebujących pomocy w powrocie do środowiska i pełnienie ról społecznych rodzinnych i zawodowych; osoby, u których nasilenie przeżywanego trudności życiowych lub objawów choroby powoduje pogorszenie codziennego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym; pomoc świadczona jest w formie psychoterapii, psychoedukacji, treningów umiejętności społecznych, terapii zajęciowej, psychognostyki i treningów relaksacyjnych, a także wyjść do miasta; jest to forma terapii polecana

szczególnie dla osób, które przebyły długie leczenie szpitalne lub osób potrzebujących intensywnej oddziaływań terapeutycznych a jednocześnie mogą popołudniami i w weekendy przebywać z rodziną; w roku 2022 na oddziale leczono 80 mieszkańców miasta Chełm (40 kobiet i 40 mężczyzn);

- 3) Hostel dla osób z zaburzeniami psychicznymi** - świadczenia udzielane w miejscu chronionego zakwaterowania, posiadającym 1-3 osobowe pokoje ze współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń, w tym wspólnej kuchni i łazienki, w którym są prowadzone profilowane programy psychoterapeutyczne rehabilitacyjne w celu poprawy codziennego funkcjonowania oraz przywrócenia podstawowych umiejętności społecznych, dla świadczeniobiorców niewymagających leczenia szpitalnego lecz wymagających poprawy codziennego funkcjonowania oraz przywrócenia podstawowych umiejętności społecznych, hostel dysponuje **20 miejscami**. W ciągu roku 2022 z hostelu skorzystało 28 mieszkańców miasta Chełm (10 kobiet i 18 mężczyzn).

Od **01 listopada 2018 r.** powyższe wyspecjalizowane komórki Szpitala (Oddział Psychiatryczny, Zespół Leczenia Środowiskowego, Oddział Dzienny Psychiatryczny, Hostel oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego) zostały połączone w **Centrum Zdrowia Psychicznego**.

Centrum świadczy pomoc mieszkańcom miasta Chełm oraz powiatu chełmskiego w wieku powyżej 18 roku życia.

Osoby doświadczające kryzysu psychicznego, mogą zgłaszać się bez skierowania do Punktu Zgłoszeniowo – Koordynującego Centrum. Specjalista w Punkcie Zgłoszeniowo – Koordynującym udziela pełnej informacji o możliwości uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej, prowadzi wstępną ocenę potrzeb zdrowotnych osoby zgłaszającej się oraz wydaje skierowanie do właściwej formy opieki.

Punkt Zgłoszeniowo – Koordynujący mieści się w budynku C (parter) Szpitala, ul. Szpitalna 53 b

Czynny w dni robocze od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18.00

Informacja telefoniczna: 82 562 34 79.

2. Cel szczegółowy

Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

realizowane zadania

Poszerzenie zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej

Na terenie Miasta Chełm funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Chełmie (dalej ŚDS) będący miejską jednostką organizacyjną. Jednostka ta została utworzona jako placówka dziennego pobytu, przeznaczona dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi i psychicznie chorych. Realizuje zadania pomocy społecznej związane z opieką nad ludźmi o specjalnych potrzebach pomagając im odzyskać i umocnić zdolności do pełniejszego funkcjonowania w środowisku. Ośrodek zapewnia kompleksową terapię i rehabilitację zmierzającą do poprawy jakości życia uczestników i zmiany społecznego wizerunku osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Celem wiodącym Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie jest osiągnięcie przez osoby zaburzone psychicznie poprawy funkcjonowania społecznego, przygotowanie ich do w miarę samodzielnej egzystencji. Cel ten realizowany jest poprzez stosowanie różnych form terapii zajęciowej, obsługi komputera i korzystania z internetu, kształcenia nawyków higienicznych i zdrowego stylu życia, treningu ekologicznego, treningu kulinarnego i załatwiania spraw urzędowych. W ramach jednostki prowadzona jest również grupowa i indywidualna terapia psychologiczna. W roku 2022 w Środowiskowym Domu Samopomocy w Chełmie w zajęciach uczestniczyło 45 uczestników zajęć, w tym: 13 osób przewlekłe chorych psychicznie, 23 osoby z niepełnosprawnością intelektualną, 9 osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Realizacja projektów służących rozwojowi form pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi to zadanie kierowane do podmiotów których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ogłoszonym w dniu 15 lutego 2022 r. przez Prezydenta Miasta Chełm konkursie ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego w 2022 roku określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2021 – 2025 na

to zadanie zostały złożone dwie oferty konkursowe. W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego do otrzymania dofinansowania została zakwalifikowana jedna z nich. W związku z powyższym Stowarzyszenie Integracji Rodzin Przystań w okresie od 15.05.2022 r. do 15.12.2022 r. zrealizowało zadanie pn: **Program wsparcia i pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu Miasta Chełm**. Program skierowany był do grupy 50 osób – mieszkańców miasta Chełm, w szczególności do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu zaburzeń psychicznych własnych lub członków rodziny. Projekt swoimi oddziaływaniami wspierał równoległe dwie grupy odbiorców:

- 1) osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na zaburzenia psychiczne, często w połączeniu z ubóstwem i pozostające bez pracy – łącznie 30 osób dorosłych;
- 2) członkowie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na zaburzenia psychiczne i/lub ubóstwo oraz rodziny, o których wiadomo, że nie były objęte dostępnym systemem wsparcia – 20 osób dorosłych.

Realizacja zadania polegała na:

- 1) prowadzeniu indywidualnego poradnictwa psychologicznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i członków rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z powodu zaburzenia psychicznego co najmniej jednego z członków rodziny;
- 2) diagnozie i prowadzeniu poradnictwa psychiatrycznego – działanie skierowane wyłącznie do osób z zaburzeniami psychicznymi, którego celem była psychoprofilaktyka, poradnictwo terapeutyczne, postawienie diagnozy psychiatrycznej, ustalenie planu leczenia z uwzględnieniem najlepszego dla pacjenta postępowania terapeutycznego, kontrola przebiegu i skuteczności prowadzonego leczenia, leczenie farmakologiczne;
- 3) prowadzeniu poradnictwa rodzinnego dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz bliskich i rodzin tych osób.

Na realizację tego zadania przekazano dotację w kwocie **7 000,00 zł**.

Zwiększenie udziału zagadnień pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie oferuje poradnictwo i pomoc osobom znajdującym się w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu w 2022 roku objął pomocą i wsparciem osoby z zaburzeniami psychicznymi w formie:

- 1) pomocy pieniężnej w postaci zasiłku celowego (274 świadczenia na ogólną kwotę 55 450,00 zł),
- 2) pomoc pieniężna w postaci zasiłku okresowego (109 świadczeń na ogólną kwotę 44 454,88 zł),
- 3) pomoc pieniężna w postaci zasiłku stałego (411 świadczeń na ogólną kwotę 239 414,88 zł),
- 4) pomocy niepieniężnej w postaci pobytu w Domu Pomocy Społecznej (29 osób na ogólną kwotę 961 754,14 zł),
- 5) pomocy w formie usług opiekuńczych (10 osób na ogólną kwotę 91 568,00 zł), specjalistycznych usług opiekuńczych (13 osób na ogólną kwotę 79 435,30 zł),
- 6) pomocy w formie poradnictwa psychologicznego (131 porad).

Pracownicy socjalni podejmowali następujące działania w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi:

- 1) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych tj. rozłożenia zadłużeń mieszkaniowych na raty, uzyskanie dodatku mieszkaniowego oraz innych świadczeń, uzyskanie zaświadczeń KRUS, ZUS, uzyskanie innych dokumentów niezbędnych do załatwienia spraw osobistych, kompletowanie dokumentów w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności, umieszczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub opiekuńczo – pielęgnacyjnym;
- 2) kierowanie do ośrodków wsparcia dziennego, do domów pomocy społecznej;
- 3) umieszczania w schroniskach dla bezdomnych;
- 4) współpraca ze specjalistami, lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi, kuratorami, funkcjonariuszami policji i straży miejskiej, terapeutami.

W zakresie realizacji zadań wynikających z realizacji programu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie zatrudnia specjalistę pielęgniarstwa psychiatrycznego który:

- 1) prowadził konsultacje z osobami zaburzonymi psychicznie – w 180 rodzinach;
- 2) wspierał pracowników socjalnych w rozwiązywaniu problemów osób z zaburzeniami psychicznymi – 176 odwiedzin w środowisku;
- 3) wspierał pracowników socjalnych

w rozwiązywaniu problemów osób z zaburzeniami psychicznymi, ustalał terminy wizyt w Poradni Zdrowia Psychicznego ;

- 4) konsultował sprawy w placówkach służby zdrowia – 181 osób.

W 7 rodzinach w ramach wdrożonej procedury „Niebieska Karta” w strukturze których są osoby z zaburzeniami psychicznymi, pracownicy socjalni współpracowali z asystentami rodziny, dzielnicowymi, pielęgniarkami środowiskowymi.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Chełmie udzielono 278 porad, które zostały skierowane do 135 osób (94 kobiety, 25 mężczyzn, 16 anonimowo) znajdujących się w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Typ zgłaszanego problemu:

- a) przemoc – 102
- b) depresja, emocje, myśli samobójcze – 20
- c) relacje rodzinne – 43
- d) problemy małżeńskie – 21
- e) żałoba – 7
- f) bezdomność – 5
- g) uzależnienia i współuzależnienia – 18
- h) niepełnosprawność – 4
- i) trudności wychowawcze – 58.

Ze względu na złożoność problemów osób z zaburzeniami psychicznymi, trudno jest określić czy nastąpiło zwiększenie udziału pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w stosunku do całego poprzedniego roku.

Obserwuje się wyraźny wzrost osób umieszczanych w domach pomocy społecznej zgodnie z postanowieniem sądu co w roku budżetowym 2022 stanowiło kwotę 961 751,14 zł (819 426,09 zł w roku 2021).

3. Cel szczegółowy

Udzielanie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom

realizowane zadania

Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne przez udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz

Na terenie miasta Chełm funkcjonują n/w miejskie placówki oświatowo - wychowawcze:

- 1) 11 przedszkoli,

udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach

- 2) 8 szkół podstawowych,
- 3) 8 szkół ponadpodstawowych,
- 4) Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Chełmie,
- 5) Młodzieżowy Dom Kultury,
- 6) Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie w strukturze którego funkcjonuje Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1 w Chełmie, Zespół Socjoterapii,
- 7) Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie w strukturze którego funkcjonuje Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2 w Chełmie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym publiczne poradnie specjalistyczne, udzielają dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielają rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomagają przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Pomocą Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie, w tym zespołów wewnętrznych funkcjonujących w poradni w roku 2022 objęto 164 osoby.

Natomiast pomocą Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie w roku 2022 objęto 628 osób z powodu zaburzeń psychicznych, 224 osoby z powodu zaburzeń zachowania oraz 653 osoby z powodu innych trudności.

Trudności z jakimi zmagali się dzieci i młodzież zgłaszająca się do poradni dotyczyły przede wszystkim:

- 1) zaburzeń emocjonalnych (w tym lękowe, depresyjne, nerwicowe, labilność emocjonalna),
- 2) trudności emocjonalnych okresu dorastania,
- 3) samouszkodzenia, próby samobójcze,
- 4) zaburzenia zachowania, w tym ADHD,

- 5) mieszane zaburzenia zachowania i emocji (w tym zaburzenia odżywiania),
- 6) zaburzenia hiperkinetyczne,
- 7) uzależnienia behawioralne (komputer, gry komputerowe, smartfon),
- 8) zagrożenie uzależnieniem od środków psychoaktywnych,
- 9) stres spowodowany konfliktami i przemocą,
- 10) zaburzenia adaptacyjna i izolowanie się po okresie pandemii,
- 11) zaburzenia adaptacyjne i stres pourazowy po wybuchu wojny na Ukrainie,
- 12) zaburzenia adaptacyjne i stres związany z migracją (nie tylko z Ukrainy),
- 13) trudności emocjonalne okresu dorastania,
- 14) problemy relacyjne po rozwodzie rodziców,
- 15) trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi przez samotnych rodziców lub w przypadku ograniczenia praw rodzicielskich,
- 16) problemy emocjonalne związane z chorobą w rodzinie,
- 17) niepełnoprawność intelektualna w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym,
- 18) autyzm dziecięcy, Zespół Aspergera,

Formy udzielanej w poradniach pomocy to:

- 1) konsultacje i porady indywidualne,
- 2) badania w celu wydania opinii i orzeczeń,
- 3) terapia indywidualna
- 4) terapia rodziny,
- 5) terapia dla zagrożonych uzależnieniem od mediów,
- 6) terapia psychologiczna indywidualna,
- 7) konsultacje i porady indywidualne dla uczniów, rodziców, nauczycieli, szkolnych specjalistów,
- 8) grupowa terapia psychologiczna,
- 9) zajęcia z zakresu rozwoju osobistego,
- 10) warsztaty socjoterapeutyczne w klasach szkolnych (wszystkie szkoły podstawowe) – łącznie 112 spotkań w których wzięło udział 1053 uczniów)
- 11) zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone

	<p>w zespole socjoterapii; uczestnicy zajęć socjoterapeutycznych doświadczali różnego rodzaju trudności – we wszystkich przypadkach rodzice zgłaszali więcej niż jeden problem – w roku 2022 były to:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) trudności dydaktyczne (62 osoby), b) trudności emocjonalne, w tym ADHD, zwiększona pobudliwość ruchowa oraz zachowania agresywne i inne (65 osób), c) trudności w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym (63 osoby), d) problemy rodzinne (33 osoby); <ul style="list-style-type: none"> – TUS – trening umiejętności społecznych. <p>Działania profilaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – II LO prelekcja dla młodzieży – klasa III b, g „Stres szkolny, stres egzaminacyjny” - 26 osób; – II LO prelekcja dla młodzieży – klasa I b i I c „Zdrowe życie, zdrowa młodość. Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych” – 57 osób; – prelekcja dla rodziców dzieci pierwszokomunijnych (Sp nr 5, Sp Arka) „Granice w wychowaniu” - 100 osób; – prelekcje dla dyrektorów szkół (na prośbę Kuratorium Oświaty w Lublinie – Delegatura w Chełmie) m.in. na temat nauczania indywidualnego spowodowanego chorobą psychiczną; – Sp nr 8 prelekcja dla rodziców dzieci z klas II „Jak radzić sobie z emocjami dzieci” – 37 osób; – II LO prelekcje dla młodzieży, klasa II i III „Profilaktyka uzależnień. Środki psychoaktywne i uzależnienia behawioralne” – 131 osób; – realizacja programu profilaktycznego w ramach prowadzenia działań na rzecz zdrowia psychicznego w zespole Socjoterapii pt. „Pozytywnym być”; – autorski program: „Stawiam na zdrowie” w szkołach Sp nr 8, Sp nr 7, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy; – realizacja programów „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” oraz „Apteczka Kierunek Optymizm” – cykliczne zajęcia w: Sp nr 1, Sp nr 3, Sp nr 7, Sp nr 8, II LO.
<p>4. Cel szczegółowy Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz aktywnego poszukiwania pracy dla osób niepełnosprawnych</p>	<p>1. Osobom bezrobotnym opracowywano Indywidualne Plany Działania mające na celu zwiększenie szans zatrudnienia lub doboru formy aktywizacji zawodowej dostosowanej do wielkości środków finansowych pozostających w dyspozycji PUP.</p>

	<p>2. Indywidualnym poradnictwem zawodowym objęto 11 osób bezrobotnych niepełnosprawnych z miasta Chełm, w tym 2 osoby z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>3. Kierowano osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi do pracy na oferty pracy pozostające w dyspozycji PUP oraz formy aktywizacji zawodowej. Objęto stażami 4 osoby z zaburzeniami psychicznymi.</p>
<p>Pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych zwiększających szansę na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej</p>	<p>Upowszechniano wśród zarejestrowanych osób z zaburzeniami psychicznymi informację o 7 projektach współfinansowanych ze środków EFS, realizowanych przez innych partnerów rynku pracy, adresowanych do tej grupy osób.</p> <p>W projektach przewidziane było poradnictwo zawodowe, psychologiczne, udział w szkoleniach oraz 3-4 miesięcznych stażach. Udział w projektach nie wymagał skierowania z PUP.</p>
<p>Stworzenie osobom niepełnosprawnym szans zatrudnienia i integracji ze środowiskiem zawodowym w miejscu pracy wśród osób z upośledzeniem umysłowym</p>	<p>Organizowano miejsca staży dla osób z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>W ramach środków PFRON objęto stażami z miasta Chełm 5 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy, w tym 1 osobę z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>W stażach finansowanych ze środków EFS uczestniczyły 4 osoby z zaburzeniami psychicznymi.</p>
<p>Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości społecznej poprzez określenie predyspozycji zawodowych</p>	<p>Specjalista ds. projektów uczestniczył w 2 spotkaniach dla uczestników Centrum Integracji Społecznej na którym m.in. promowano ideę ekonomii społecznej, zasady tworzenia przedsiębiorstw społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem spółdzielni socjalnych. Przystawiane były także informacje dotyczące zatrudnienia wspieranego oraz innych form pomocy, m.in. dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.</p> <p>W 2022 roku żadna osoba z zaburzeniami psychicznymi nie podjęła działalności gospodarczej przy udziale środków finansowych pozostających w dyspozycji PUP.</p>
<p>Zachęcanie pracodawców do zatrudnienia osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi na otwartym i chronionym rynku pracy</p>	<p>Przekazywano informację pracodawcom o korzyściach finansowych wynikających z zatrudniania oraz z tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi oraz zasadach korzystania ze środków PFRON i Funduszu Pracy.</p>
<p>Współpraca z organizacjami pozarządowymi, fundacjami oraz agencjami zatrudnienia działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej</p>	<p>1. W 2022 roku kontynuowano realizację zadań wynikających z Porozumienia o współpracy w celu realizacji projektu „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy”. W ramach tego porozumienia realizowany jest projekt</p>

	<p>„Powrót do zdrowia – Powrót do pracy Rehabilitacja kompleksowa”, w tym również dla osób po kryzysach psychicznych.</p> <p>2. Współpracowano z organizacjami pozarządowymi, fundacjami w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez pomoc w rekrutacji do projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych. Upowszechniano informację o 7 projektach współfinansowanych ze środków EFS, realizowanych przez innych partnerów rynku pracy, adresowanych do osób niepełnosprawnych.</p> <p>W ramach projektów przewidziane było poradnictwo zawodowe, psychologiczne, udział w szkoleniach oraz 3-4 miesięczne staże.</p> <p>Udział w projektach nie wymagał skierowania z PUP.</p> <p>3. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, Fundacja Integracja w Warszawie bezpłatnie rozpowszechniano magazyn „Integracja”, który skierowany jest do środowiska osób niepełnosprawnych, ich rodzin oraz do osób działających zawodowo na rzecz ludzi niepełnosprawnych oraz Magazyn informacyjny dla osób niepełnosprawnych „Nowe Nasze Sprawy”.</p>
<p>Realizacja projektów finansowanych ze środków EFS z uwzględnieniem udziału osób niepełnosprawnych</p>	<p>W ramach projektu pt.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chełmskim i mieście Chełm (VI)” PO WER 2014-2020, Oś Priorytetowa I, Działanie 1.1, Poddziałanie 1.1.1. objęto 7 osób niepełnosprawnych z miasta Chełm, w tym 1 osobę z zaburzeniami psychicznymi, która uczestniczyła w stażu, po którym otrzymała zatrudnienie.</p> <p>2. W ramach projektu pt.: „Nowy start – lepsze jutro (VII)” z RPO WL 2014 - 2020, Oś priorytetowa 9, Działanie 9.2. uczestniczyły 4 osoby niepełnosprawne z miasta Chełm, w tym 3 osoby z zaburzeniami psychicznymi, które odbywały staż.</p>
<p>5. Cel szczegółowy Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Opracowanie i aktualizacja przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu miasta Chełm</p>	<p>Realizacja projektów służących rozwojowi form pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi to zadanie kierowane do podmiotów których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1535),</p>

	W związku z opracowaniem przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu miasta Chełm w roku 2021 aktualizację jego treści zaplanowano na rok 2024.
Monitorowanie realizacji programu poprzez opracowywanie corocznej informacji z jego realizacji i przedstawianie jej na posiedzeniach Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska Rady Miasta Chełm oraz na Sesji Rady Miasta Chełm	Program Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2021 – 2025 przyjęty został Uchwałą Nr XLII/353/21 Rady Miasta Chełm z dnia 28 maja 2021 roku. Informacja z realizacji programu za 2022 rok była przedmiotem obrad Komisji i Sesji Rady Miasta Chełm w miesiącu maju 2022 r. i została pozytywnie zaopiniowana.

Adresatami wszystkich działań zawartych w programie byli mieszkańcy miasta Chełm ze szczególnym uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi. Zrealizowano działania na łączną kwotę **55 764,11 zł**. W ramach realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm w roku 2022 udało się osiągnąć poniższe wskaźniki:

- 1) 2 zadania zostały zrealizowane przez organizacje pozarządowe na kwotę **17 000,00 zł**;
- 2) 7 zadań zostało zrealizowanych przez miejskie jednostki organizacyjne, na łączną kwotę **38 764,11 zł**;
- 3) szereg działań zrealizowanych zostało w ramach działalności statutowej miejskich jednostek organizacyjnych Miasta Chełm ze szczególnym uwzględnieniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie, w tym działającym w jego strukturach Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Chełmie jak również Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie. Działania realizowane bez finansowania ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- 4) szereg działań zrealizował Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie w ramach aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych w tym osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 5) dostępność szerokiej oferty pomocowej Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Chełmie ukierunkowanej na

dostosowanie form leczenia do indywidualnych potrzeb pacjenta z zaburzeniami psychicznymi (Poradnia Zdrowia Psychicznego, stacjonarne oddziały szpitalne, Zespół Leczenia Środowiskowego, Dzienny Oddział Psychiatryczny, Hostel dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

Ponadto Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie w roku 2022 wydał 63 orzeczenia o niepełnosprawności (osoby przed 16 rokiem życia), w tym 8 z powodu upośledzenia umysłowego (w roku 2021 były to 74 orzeczenia, w tym 4 z powodu upośledzenia umysłowego i 2 z powodu choroby psychicznej) oraz 1143 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby po 16 roku życia) w tym 18 z powodu upośledzenia umysłowego i 108 z powodu chorób psychicznych, a także 5 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, w tym 3 z powodu chorób psychicznych (osoby o których mowa w art. 5a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

Podkreślić należy, iż zadania wpisane do programów dają realną możliwość podjęcia konkretnych działań w zależności od indywidualnych potrzeb podmiotów podejmujących się ich realizacji, przy wsparciu ze środków budżetu miasta Chełm.

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA CHEŁM
Dorota Wąsik

